

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทาง ตามมาตรา ๒๑ ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ซึ่งบทบัญญัติตามมาตราดังกล่าวมุ่งให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้รับบริการ สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพเข้าสู่สังคมเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไปพร้อมกัน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเป็นนิติบุคคล

ความจำเป็นทางด้านกฎหมาย ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ ผนวกกับพัฒนาการและทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่มีอย่างต่อเนื่อง จนมีความพร้อมด้านการบริหารจัดการที่สามารถใช้ความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีความรับผิดชอบตรวจสอบได้บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งแนวโน้มอนาคตที่มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวมากขึ้นในการบริหารงานด้านต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐจะทำให้การบริหารจัดการเป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๓)

๒. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๔)

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภาพนักงาน” หมายความว่า สภาพนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนิติบุคคล ที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๕)

หมวด ๑ บททั่วไป

๔. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (มาตรา ๗)

๕. ในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘)

๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานมหาวิทยาลัย สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก และอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนักได้ (มาตรา ๙)

๗. กรณีการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และหากมีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าวด้วย และสำหรับกรณีการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและหากมีการจัดตั้งและการรวมหน่วยงานภายในของส่วนงานให้กำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานภายในดังกล่าวด้วย (มาตรา ๑๐)

๘. ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สามารถรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบได้ (มาตรา ๑๑)

๙. ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๓)

๑๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔)

๑๒. กำหนดแหล่งที่มาของรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มาตรา ๑๕)

๑๓. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี (มาตรา ๑๖)

๑๔. อสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มาจากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยหรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่นไม่ถือเป็นทรัพย์สินและให้เป็นการมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๗)

๑๕. ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไม่ได้ (มาตรา ๑๘)

๑๖. กำหนดให้การจัดการรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๙)

หมวด ๒ การดำเนินการ

๑๗. กำหนดให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีสภามหาวิทยาลัย โดยมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๐)

๑๘. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย และกำหนดเหตุที่จะทำให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๑)

๑๙. สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และที่สำคัญให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๒)

๒๐. การประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๓)

๒๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๔)

๒๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอธิการบดีเป็นประธาน (มาตรา ๒๕)

๒๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณากลั่นกรอง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของ

มหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงาน และการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดี (มาตรา ๒๖)

๒๔. กำหนดให้การประชุมและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗)

๒๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๘)

๒๖. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิชาการ (มาตรา ๒๙)

๒๗. กำหนดให้มีสภาพนักงาน ซึ่งมาจากพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๐)

๒๘. กำหนดหน้าที่ของสภาพนักงาน ซึ่งที่สำคัญคือให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี (มาตรา ๓๑)

๒๙. กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๓๒)

๓๐. กำหนดให้อธิการบดีจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยซึ่งหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และสำหรับตำแหน่งรองอธิการบดีให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี และส่วนตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีให้อธิการบดีมีอำนาจแต่งตั้ง (มาตรา ๓๓)

๓๑. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี และกำหนดเหตุที่จะทำให้อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๓๔)

๓๒. กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี (มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖)

๓๓. กำหนดอำนาจและหน้าที่ของอธิการบดี (มาตรา ๓๗)

๓๔. ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน และหากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๓๘)

๓๕. กำหนดให้ในวิทยาเขตหนึ่งให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดี ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๓๙)

๓๖. กำหนดให้ในวิทยาเขตมีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง (มาตรา ๔๐)

๓๗. กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต (มาตรา ๔๑)

๓๘. ในคณะหรือวิทยาลัยให้มีคณบดีที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๔๒)

๓๙. ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๔๓)

๔๐. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้ (มาตรา ๔๔)

๔๑. ให้การจัดระบบบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในส่วนงานดังกล่าว อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีก็ได้ (มาตรา ๔๕)

๔๒. นอกจากที่บัญญัติไว้แล้ว โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติหน้าที่แทนของผู้ดำรงตำแหน่ง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๖)

หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๔๓. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๗)

๔๔. ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๘)

๔๕. ให้คณะกรรมการวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๔๙)

๔๖. ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๐)

๔๗. ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๑)

หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๔๘. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (มาตรา ๕๒)

๔๙. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๕๓)

๕๐. กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๔)

๕๑. ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๕)

๕๒. ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อสภามหาวิทยาลัยจะได้เสนอต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๕๖)

๕๓. ให้อธิการบดี เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๕๗)

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๕๔. รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินงานกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอ

คณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๕๘)

๕๕. ในการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเสนอเรื่องใดไปยังคณะรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๙)

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

๕๖. ให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกก็ได้ (มาตรา ๖๐)

๕๗. ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ มาจากการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๑)

๕๘. ตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด (มาตรา ๖๒)

๕๙. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษมาจากการแต่งตั้งของสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิชาการ และตำแหน่งอาจารย์พิเศษมาจากการแต่งตั้งของอธิการบดีโดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน (มาตรา ๖๓)

๖๐. ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้คำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป โดยบุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
๒) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๔)

หมวด ๗ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๖๑. กำหนดลำดับชั้น ชื่อเรียก และอักษรย่อของปริญญา (มาตรา ๖๕)

โดยปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

๖๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ ต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๖๖)

๖๓. สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง (มาตรา ๖๗)

๖๔. สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ (มาตรา ๖๘)

๖๕. มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งไม่ได้ (มาตรา ๖๙)

๖๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในแต่ละระดับและกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ (มาตรา ๗๐)

๖๗. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๑)

๖๗. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนิสิตหรือพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๒)

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๖๙. กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและพนักงานมหาวิทยาลัย และการแสดงวุฒิการศึกษา โดยไม่มีสิทธิ (มาตรา ๗๓)

๗๐. กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตราเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึงผู้ที่ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ดังกล่าวด้วย และผู้ที่ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๗๔)

บทเฉพาะกาล

๗๑. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๕)

๗๒. กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๖)

๗๓. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งหากเมื่อครบกำหนดแล้วไม่แสดงเจตนาดังกล่าว ให้พ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๗๗)

๗๔. การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย (มาตรา ๗๘)

๗๕. กำหนดให้ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัย ได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของ มหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๐ (มาตรา ๗๙)

๗๖. กำหนดให้โอนข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงาน มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๐)

๗๗. การแสดงเจตนาและระยะเวลาเปลี่ยนสถานภาพของข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๑)

๗๘. กำหนดให้ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของ มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้คงได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘๒)

๗๙. กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง (มาตรา ๘๓)

๘๐. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายทำหน้าที่คณะกรรมการวิชาการจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการ วิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๔)

๘๑. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ มหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้อง ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๕)

๘๒. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาข้าราชการและกรรมการในสภาข้าราชการของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๖)

๘๓. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลดังกล่าวนี้ได้มีส่วนร่วมในกิจการสภาพนักงานโดยเท่าเทียมกับพนักงาน มหาวิทยาลัยด้วย (มาตรา ๘๗)

๘๔. ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยคณะกรรมการประจำ สถาบัน สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะและคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้ง หรือเลือกตั้ง หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการจัดระบบบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบันหรือสำนัก ตามมาตรา ๔๕ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๘)

๘๕. กำหนดรองรับตำแหน่งวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีฐานะเป็นตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (มาตรา ๘๙)

๘๖. กำหนดให้ความคุ้มครองสิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการมิให้เสียไป เพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๐)

๘๗. กำหนดให้ในกรณีตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๑)

๘๘. กำหนดให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศ ทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๒)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ